

Samenvatting

Advies ministeriële regelingen i.v.m. maatregelen Michael P.

Op 10 juni 2021 heeft de Afdeling advisering van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (hierna: de RSJ) een advies uitgebracht over wijzigingen in de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing gedetineerden (Rspog), de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (Rtvi) en de Regeling forensische zorg (Rfz). Met deze wijzigingen worden enkele reeds genomen maatregelen naar aanleiding van de zaak Michael P. in regelgeving vastgelegd. Het advies is beperkt tot de voorgestelde wijzigingen van de Rtvi.

Wijzigingen Rtvi

De wijzigingen van de Rtvi hebben betrekking op de uitplaatsing van gedetineerden naar een forensische zorginstelling en het verlenen van verlof tijdens die uitplaatsing. De directeur van de penitentiaire inrichting (PI) is hiervoor eindverantwoordelijk. Een plaatsings- en vrijhedencommissie adviseert de directeur over uitplaatsing en het verlenen van verlof. Bij gedetineerden die zijn veroordeeld voor ernstige gewelds- en zedenmisdrijven wordt beoogd de risico's bij verlening van re-integratieverlof verder te beperken. De directeur betreft in die gevallen een risicotaxatie en delictanalyse bij zijn beslissing en de reclassering adviseert over het stellen van bijzondere voorwaarden.

Mogelijke ongewenste neveneffecten van de regeling

De RSJ heeft zorgen over mogelijke ongewenste neveneffecten van de nieuwe regeling voor de uitplaatsing van gedetineerden naar een instelling voor forensische zorg, aan het einde van hun detentie. De RSJ adviseert te gaan monitoren of en zo ja, in welke mate hiervan sprake is. Het niet of korter verlenen van de noodzakelijke forensische zorg kan uiteindelijk leiden tot grotere veiligheidsrisico's bij de terugkeer van gedetineerden in de samenleving na detentie. Bij een uitplaatsing worden gedetineerden behandeld voor bijvoorbeeld een verslaving. De wijzigingen kunnen ertoe leiden dat veiligheidsrisico's te veel overheersen, waardoor het aantal uitplaatsingen naar forensische zorginstellingen drastisch terug zou kunnen lopen. Een ander gevolg kan zijn dat uitplaatsing en behandeling later starten en korter duren, omdat de uitvoering van een risicotaxatie en delictanalyse veel tijd in beslag neemt. Uit een evaluatie blijkt dat het totaal aantal uitplaatsingen in de afgelopen jaren met 70% is afgenomen, van 100 uitplaatsingen in 2018 naar 30 in 2020.

Verantwoordelijkheden directeuren bij uitplaatsing

Ook meent de RSJ dat de verantwoordelijkheden van de betrokken directeuren niet voldoende zijn uitgeschreven. Hoewel de directeur van de penitentiaire inrichting eindverantwoordelijk is voor de uitplaatsing en het verlenen van verlof, heeft deze geen mogelijkheden om bij te sturen, behalve door weigering van het verlof. De directeur van

de forensische zorginstelling heeft in deze situatie het meeste zicht op het gedrag en de situatie van de gedetineerde. De RSJ vraagt zich af welke rol de directeur van de forensische zorginstelling speelt en adviseert de verantwoordelijkheden van de directeuren en hun onderlinge relatie nader toe te lichten.

Verder adviseert de RSJ:

- Te zorgen voor voldoende middelen en gekwalificeerd personeel, waaronder gedragsdeskundigen en een duidelijke communicatielijn naar de instelling voor forensische zorg.
- Ervoor te zorgen dat de gedragsdeskundige die zitting neemt in de plaatsings- en vrijhedencommissie, minimaal een jaar niet betrokken is geweest bij de behandeling van de gedetineerde.
- De beslissingsbevoegdheid voor het verlenen van incidenteel verlof aan gedetineerden die zijn veroordeeld voor ernstige gewelds- en zedenmisdrijven en tijdelijk zijn uitgeplaatst op basis van artikel 15, vijfde lid Penitentiaire beginselenwet, ook in artikel 32, derde lid Rvti te regelen.

Het advies kunt u raadplegen op de RSJ website.

